

Pet pogledov

Rafael Nemec

Ivo Lenščak

Miloš Volarič

Negovan Nemec

Zmago Posega

22. november - 21. december 2013

Pet pogledov

Nelida Nemec

Samo kratek čas so soustvarjali v istem obdobju in v istem, širše goriškem ali severnoprimorskem prostoru ter vsak zase hodili po poti ustvarjalnih iskanj: Rafael Nemec (1914-1993), Ivo Lenščak (1929-1987), Miloš Volarič (1933-2010), Negovan Nemec (1947-1987) in Zmago Posega (1959-2009). Trije slikarji in dva kiparja. Pet pogledov. Pet umetniških osebnosti, ki so s svojim likovnim opusom zaznamovali čas in prostor. In tudi kot člani stanovskega združenja pustili vidno sled.

Živeli in ustvarjali so v obdobju, ko je bilo sprva »po Auschwitzu napisati pesem barbarsko« (T.W. Adorno), ko so se uveljavljale nove kulturne identitete, ko je v zahodnoevropskem prostoru prevladala neformalna zvrst abstrakcije in se v slovenskem dokončno poslovia poetično realistično občutena slika. Na umetniško pot so stopali v času, ko je zahodno slovensko obrobje, ki je izgubilo svoje kulturno središče, na likovnem področju iskalo nove izzive ob dediščini, ki so jo ustvarila prepoznavna imena prve polovice preteklega stoletja, in se z zaupljivostjo in radovednostjo odpiralo novostim sosednjega zahodnega sveta. Vprijali in vsrkali so vse, kar sta jim ponudila šolanje in življenjsko okolje ter sprejemali in vključevali vse tiste novosti sodobne likovne ustvarjalnosti, ki so

jih spodbudili njihova umetniška nprav, ustvarjalna nuja in najintimnejše hotenje. Zavedali so se, da hodijo po poti, ki jo spremlja pestrost številnih in različnih izmov, ki se že prevešajo v spoznanja, da so stil, simbol, struktura ter umetniški načini, ki jih je razvijala umetnost minimalizma in konceptualizma, nesmiselni, ker sta vse bolj pomembna postajala objekt in koncept. Vedeli so, da ustvarjajo v zadnjih desetletjih stoletja, ki je likovnim predstavam in predmetom dalo nove pomene; da so tradicionalno sprejeti kriteriji umetniških disciplin in žanrov postali vprašljivi, in, da se še vedno veliko govori tudi o koncu modernistične slike ali kipa figure. Toda verjeli so vase, v svojo neomajno ustvarjalno moč. In verjeli so, da jih prostor ob zahodnem narodnostnem robu, ki je na novo pisal svojo zgodovino, kljub težavam in morda pomislekom, ki so jih sprožali pisana paleta umetniških izrazov, smeri in usmeritev ter čas, ko je modernizem prehajal v postmodernizem ter se likovna iskanja stapljala v vizualna, sprejema in razume ter jim ponuja možnosti rasti in bogatega ustvarjanja. Rafael Nemeč, Ivo Lenščak, Miloš Volarič, Negovan Nemeč in Zmago Posega so ustvarjali z žarom in energijo, z zanosom in ljubeznijo, ki so porodili prepoznavne opuse, s katerimi so se trdno zapisali v kulturno zakladnico tega prostora.

Pot iz realistične tradicije k modernističnim iskanjem je tlakoval starosta povojnega goriškega likovnega sveta, slikar Rafael Nemeč: njegov ustvarjalni lok se je vzpel od portretov in krajin do izrazito osebne interpretacije likovnih impulzov, izrezov in pogledov, ki so mu jih porodili narava, ljudje ali literarni junaki, kjer sta v sproščnem nanosu in potezi spregovorila njegova kreativna narava in bogastvo domišljijjskega sveta. Sedemdeseta leta so kulminirala v dvoje slikarjevih videnj: nadrealistično kot smiselno nadaljevanje slike Don Kihot iz leta 1960 in abstraktno, ki je razprlo njegov smisel za barvo, gestualnost in površino. Z njegovih platen sta zrcalili izkušnost in mojstrstvo. Prav drugačna ustvarjalna pota je hodil Ivo Lenščak, spoštljivi raziskovalec spoznanj in novosti, stilov in usmeritev, ki so jih vnesli slikarji prve polovice 20. stoletja in so dolgo in na različne načine odmevali v drugo polovico, ki je sprejemala in nadgrajevala vse, kar je bilo živega in tvornega. Z reminiscencami na kubistična, dadaistična in v abstraktnost zazrta spoznanja, a z vnosom osebnega, premišljenega in vitalnega, so zrastle premalokrat predstavljena in videna Lenščakova dela. Tudi tista, ki so črpala v različnih izviri in z močnejšim naslonom na geometrični kontrapunktični novokonstruktivizem. Dela, ki so slikarja nagovarjala k tihemu

Pet pogledov

premišljevanju. V svojem skoraj pol stoletja dolgem ustvarjalnem obdobju je slikar Miloš Volarič ustvaril številna dela v različnih likovnih tehnikah, svoj zadnji ciklus svojevrstnih duhovnih pejzažev z naslovom Rojenice, kjer se njegova barvita gesta izpoje v suverenem zamahu, ki svojih izvorov ne morejo povsem prikriti, pa v akrilu na platnu, ki je slikarju ponudil široke možnosti spontanizacij vizualizacij občutij ter dinamično igro barvitih nanosov širokega spektra. V svojem zadnjem opusu slikar izvirno podoživi in izrazi svoja razmišljanja o življenju in smrti in se odpre zgovorni moči svetlobe v vsej njeni zračnosti in lahkotnosti. Rojenice so odmik od materialnega k duhovnemu, so pogled vase in v nove dimenzije. Kipar Negovan Nemec, ki je v svojem kratkem življenju ustvarjal malo, srednjo ter javno plastiko, nagovarja z izjemno občuteno in estetizirano formo ter premišljenim prepletom volumnov, prostorov, senc in svetlobe, ki kljub abstrakciji oziroma stilizaciji v sebi še vedno nosi dovolj zgovorna narativna in asociativna sporočila. Z nezmotljivim čutom za dimenzije, volumen, statiko in za lastnosti materiala je organske oblike oživel v različnih dimenzijah in materialih. Videnja form, ki jih je vselej izpeljal do visokega estetiziranega prepleta in hkrati zlitja organskih oblik, s svojo preprostostjo in hkrati popolnostjo izzovejo pogled

in odziv: navdajo z občutenji in čustvi, ki spodbudijo ugodje in lepoto. Tudi kiparstvo Zmaga Posege korenini v njegovi občutljivi in spoštljivi navezanosti in zavezanosti klasičnemu kiparskemu materialu - posebej glini in kamnu, ki ga je usmerjal k materialni kiparski gmoti in obvladovanju prostora v širšem in ožjem pomenu besede, pa tudi k veliki ljubezni do figure in fragmenta. Če ga je najprej povsem prevzel človeški hrbet, napet in usločen, živ in erotičen, ki je zaživel kot popolna in samostojna forma, se je zadnja leta izpovedoval v krožnih kompozicijah kot metaforah kroga življenja in smrti, sedanosti in preteklosti. Z globoko senzibilnostjo in občutenjem. S strastjo in predanostjo. Tako v mali plastiki kot javnih delih. In tudi v risbi, ki je spodbujala njegova kiparska iskanja.

S pričujočo razstavo razgrinjamo samo nekatera izbrana dela nekdanjih članov Društva likovnih umetnikov Severne Primorske, večinoma zajeta v zaključeni ciklus, in odstiramo samo delček njihovih bogatih ustvarjalnih prizadevanj, razmišljanj, hotenj, čutenj in videnj. Kot hommage. Kot namig, da jih ne smemo pozabiti.

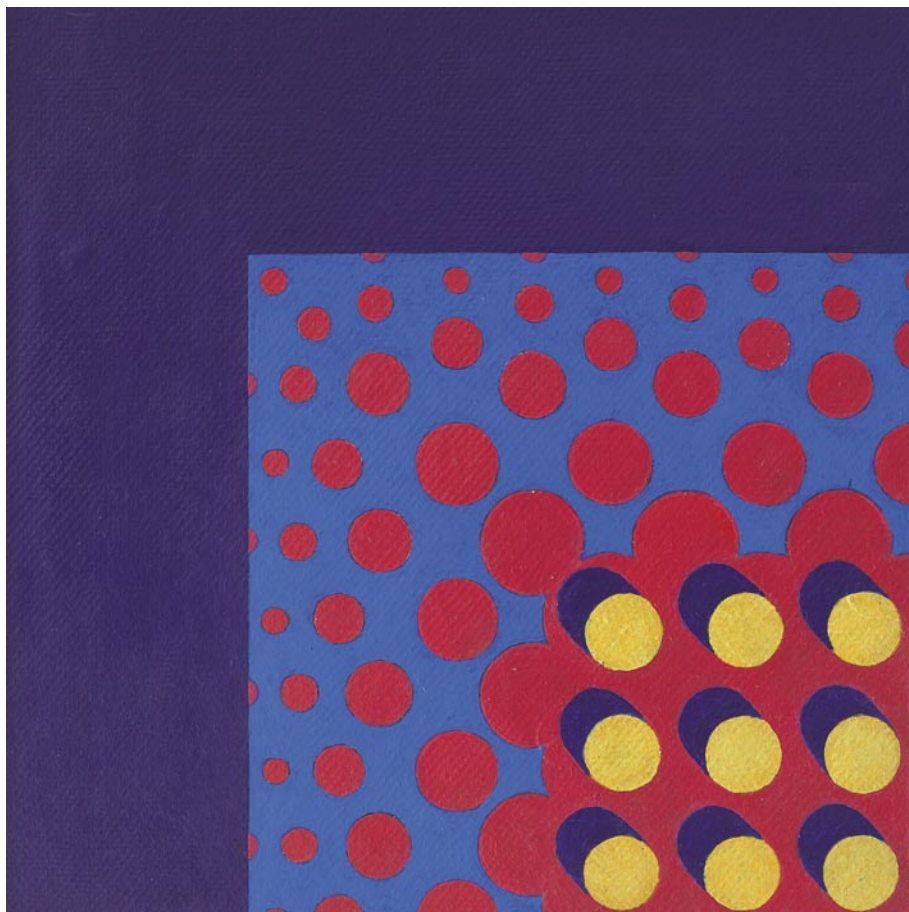
Rafael Nemeč

Ona, akril, platno na stiroporu, 1971, 100 x 100 cm

Ivo Lenščak

Barvna kompozicija, akril na platnu, 1985, 30 x 30 cm

Miloš Volarič

Rojevanje noči, akril na platnu, 2009, 150 x 100 cm

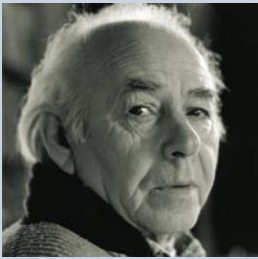
Negovan Nemeč

Kipenje II, carrarski marmor, 1981

Zmago Posega
Ženski torzo, bron, 1997

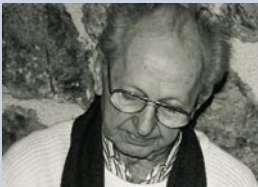
RAFAEL NEMEC 1914 - 1993

Rojen 1914 v Vrtojbi, je od leta 1939 študiral na beneški Akademiji lepih umetnosti (Accademia di belle arti), kjer je diplomiral po 2. Svetovni vojni. Bil je likovni pedagog na več srednjih šolah in osnovni šoli ter restavrator. Zaposlen je bil tudi na Zavodu za varstvo kulturnih spomenikov v Ljubljani ter na Zavodu za spomeniško varstvo v Novi Gorici. Je avtor več dekorativnih in spomeniških del. Bil je član Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov in Društva likovnih umetnikov Severne Primorske.

IVO LENŠČAK 1929 - 1987

Rojen 1929 v Ajdovščini, je študiral na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost in diplomiral na slikarskem oddelku leta 1963 pri prof. Gabrielu Stupici. Od leta 1964 je bil zaposlen kot vodja kinematografov pri Zavodu za kulturo v Ajdovščini. Razstavljal je v glavnem na skupinskih razstavah na primorskem in v Italiji. Bil je član Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov in Društva likovnih umetnikov Severne Primorske.

MILOŠ VOLARIČ 1933 - 2010

Rojen 1933 v Kobaridu, je obiskoval šolo za oblikovanje v Ljubljani, diplomiral pa je na oddelku za slikarstvo šole za uporabno umetnost v Zagrebu. Od leta 1958 do upokojitve je poučeval likovni pouk na osnovni šoli v Kobaridu. Razstavljal je samostojno in sodeloval na številnih skupinskih razstavah doma in po svetu, likovno je opremil veliko publikacij, katalogov, zloženk in razstav. Prejel je več nagrad in priznanj.

Bil je član Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov in Društva likovnih umetnikov Severne Primorske.

NEGOVAN NEMEC 1947 - 1987

Rojen 1947 v Biljah, je študiral kiparstvo na Akademiji za likovno umetnost pri profesorjih Dragu Tršarju in Borisu Kalinu, diplomiral pa je leta 1976 pri profesorju Slavku Tihcu. Bil je prvi akademsko izobražen kipar povojne generacije na Goriškem. Izdelal je številne doprsne portrete (spomenike) pomembnih osebnosti, javne spomenike, reliefe, klesal je skulpture v carrarskem marmorju. Ukvarjal se je tudi z grafičnim in industrijskim oblikovanjem. Prejel je več nagrad in priznanj. Bil je član Društva slovenskih likovnih umetnikov in Društva likovnih umetnikov Severne Primorske.

ZMAGO POSEGA 1959 - 2009

Rojen 1959 v Postojni, je študiral kiparstvo na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost pri prof. Dragu Tršarju, Dušanu Tršarju in Slavku Tihcu. Diplomiral je leta 1982 in končal kiparsko specialko leta 1985. Je avtor številnih javnih spomenikov. Od leta 1999 je bil docent na ljubljanski ALU. Za svoje delo je prejel več nagrad.

Bil je član Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov in Društva likovnih umetnikov Severne Primorske.

Pet pogledov

DLUSP

Lokarjeva galerija, Prešernova 15, 5270, Ajdovščina

Program Lokarjeve galerije omogoča Občina Ajdovščina

Lokarjeva
galerija

Pet pogledov

Društvo likovnih umetnikov
Severne Primorske